

PAN-EVROPSKI UNIVERZITET
"APEIRON" BANJA LUKA
Broj: 2999 / 13
Datum: 29. 10. 2013. godine

DIJAGNOSTIČARI I TERAPEUTI

Manje zemlje od Bosne i Hercegovine sa većim brojem uspješnih dijagnostičara problema teško da ćete naći na kugli zemaljskoj. Istovremeno, broj terapeuta obrnuto je proporcionalan. Oni koji nude, predlažu i sugeriraju rješenja u ovoj zemlji tako su malobrojni da polako, ali sigurno počinjem vjerovati da je to najveći uzrok političke, ekonomске i svake druge krize u kojoj se ova zemlja nalazi. Pri tome, oni koji predlažu ili ponude rješenje u startu su osuđeni da njihovi prijedlozi budu dočekani *nanož* ("šta će on/ona...?") tako da polako, ali sigurno preovladava uvjerenje da se bolje prepustiti plimnom valu dijagnostike koji je zahvatio BiH, nego se uhvatiti ukoštač sa objašnjavanjem i argumentiranjem svakog slova koje nudi rješenje. Nažalost, talasu dijagnostičara problema u BiH pridružili su se i brojni predstavnici međunarodne zajednice u našoj zemlji. Izjave tipa "problem u BiH je..." postale su zaštitni znak šturih saopćenja iz OHR-a, Evropske komisije i brojnih drugih međunarodnih organizacija u našoj zemlji. Ponude oni i rješenje tipa "to i to treba uraditi u skladu sa evropskim standardima", ali ne ponude konkretni način, put ili barem pravac za rješavanje problema, nego čekaju da svjetski šampioni dijagnosticiranja (čitaj bh. političari) sami nađu rješenje.

Vjerovatno bi mi trebao specijalni prilog *Business magazinea* da pobrojim sve dijagnosticirane probleme u BiH za koje nema terapije (čitaj dogovora ili rješenja) i sigurno još jedan da pobrojim posljedice koje, što direktno (npr. radnici koji godinama nisu primili plaću, nemaju uplaćeno penziono i zdravstveno osiguranje), što indirektno (konstantan pad investicija, npr.) osjećaju građani ove zemlje. No, neću pobrajati dijagnosticirane, a neriješene probleme, radije ću ukazati na mogući put rješenja.

Za početak, na čelu institucije imate odgovorne ljude koji na najbolji mogući način rade svoj posao, uvažavajući ustave, zakonska (ne)rješenja, stavove i mišljenja drugih, sa jasno definiranim ciljevima i načinima dolaska do njih. Slijedeća stavka su realizatori projekta (zadatka) koji također svoj posao rade na najbolji način, uvažavaju druge, ali se drže zacrtanog pravca u rješavanju problema, ako i zapne ne odustaju, ne optužuju jedni druge, nego idu dalje... Uvažavaju pomoć i asistenciju međunarodne zajednice, ali glavni dio posla rade sami.

Malkice ih posluži i sreća (hoće to kada ste ozbiljni i odlučni u realizaciji posla). Kada sve to lijepo posložite, rezultat ne može izostati. Ko još uvjek ne vjeruje da je to u ovoj zemlji moguće neka pita Papeta i Zmajeve... ■

Aida Delić,
glavna i odgovorna urednica